

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona štev. 188.

Nov začetek.

Dunaj, 24. jan.

Zbornica je jako dobro obiskana. Radovednost, kaj pové novi ministrski predsednik baron Gautsch, je prignala v zbornico mnoge poslance, ki jih nismo videli že leto in dan. Na galeriji sta med drugimi bivša ministra grof Thun in markí Bacquehem. Na ministrskih sedežih sta tudi dva nova ministra: grof Bylandt-Rheidt in dr. Klein. Ker je bilo znano, da baron Gautsch takoj začetkom seje razvije svoj „program“, zberó se malone vsi poslanci v sredi dvorane. Medtem se je predsednik grof Vetter spominjal umrlih dveh poslancev Evgena Abrahamowicza in V. Sehnala. Ko so novi poslanci L. Gniwosz, pl. Scaramanga, dr. Sommer in Singer storili obljubo, vstane baron Gautsch ter izjavi:

Vladna izjava.

Ko sem nastopil svoje novo mesto, smatral sem za svojo dolžnost, da stopim v osebno dotiko z raznimi poslanci, da zaslišim njihova mnenja ter jim razodenem svoja politična načela. O najnovejši minulosti ne govorim, ker je javnosti itak znana, pogledati hočem v bodočnost. Vlada želi v prvi vrsti, da državni zbor reši važna in nujna vprašanja. Vlada sicer ne goji optimizma, vendar upa, da se v zbornici prične doba dela, ki je potrebno za državo in prebivalstvo. Delavnost zbornice je v prvi vrsti njena korist, ker le delaven parlament more izvrševati svoje pravice ter vplivati v polni meri na javne razmere. Potem se tudi ni treba bati, da bi se motilo ravnotežje v državi in da bi se težišče premaknilo na našo škodo. (Živahna pohvala.)

Ako se stranke v zbornici loté skupnega dela, potem je tudi mogoče, da se pripravi pot za rešitev najvažnejšega avstrijskega vprašanja, ki je: Premirje in sprava med nemškimi in češkim narodom. Vlada, uradniško ministrstvo, je popolnoma nepristransko nasproti Nemcem ter

Cehom in ostalim narodom ter uvažuje individualnost ter opravičene koristi vsake narodnosti. Vlada je prepričana, da more le na podlagi delavnega parlamenta in s pomočjo poklicanih ljudskih zastopnikov doseči sporazumljenje med Cehi in Nemci.

Vlada bode z veseljem pozdravila in odločno podpirala vsak korak, ki ga stranke storé za spravo. Vlada pa bode, v zavesti si svoje velike odgovornosti, tudi sama storila potrebne korake za spravo. Akoravno vlada danes še ne poseže v vsa vprašanja glede češko-nemške sprave, vendar pa naglašá, da je bistveni pogoj delavnost češkega deželnege zborá, ki je v mnogem oziru pravo mesto za pogajanja med Cehi in Nemci. (Pohvala.)

Istotake bode vlada skrbela da omogoči uspešno delovanje vseh deželnih zborov, ker je redno delo v dež zborih velikega pomena za dežele in skupno državo. (Pohvala.)

Vlada hoče voditi vso upravo v smislu najstrožje objektivnosti. Izvrševala bode zakone vestno po duhu (Pohvala.), a tudi z vso odločnostjo varovala avtoriteto in javni red. (Pohvala.)

Industrija in poljedelstvo smeta pri upravnih oblastvih pričakovati popolno naklonjenost, da se odstranijo ovire njunih načrtov. (Pohvala.) Vlada bode v kratkem predložila zbornici novelo k obrtnemu redu. (Dobro!) Vlada prizna važnost delavskega varstva in bode v tem oziru pospešila reformo delavskega zavarovanja. Sploh hoče vlada vso pozornost obračati na vsa vprašanja gospodarstva in delavskega prebivalstva. Vlada se zaveda važnosti narodnega gospodarstva za državo, zato bode na gospodarsko življenje in njegov zdrav razvoj obračala vso pozornost. Dolžnost vlade je, da skrbi za one kroge, katerim država ni predmet političnih bojov, marveč zavetišče obstanku. (Dobro!)

Od avstro-ogrske nagodbe in trgovinskih pogodb z vna-

njimi državami smemo pričakovati večji razvoj našega narodnega gospodarstva, industrije in trgovine. Zato pa bode morala javna uprava podpirati domačo podjetnost. (Pohvala.) Za poljedelstvo bode treba zakonitim potom rešiti važna vprašanja.

Vlada danes še ne označi svojega stališča glede posameznih političnih in gospodarskih vprašanj. Zato pride mnogo prilik, osobito v proračunskem odseku. Vlada pa prosi zbornico, naj vsaj omogoči take obravnave ter skupno z vlado prične redno in uspešno delo. To je danes prošnja vlade, ne le v njenem, marveč tudi v imenu domovine. (Živahna pohvala. Mnogi poslanci čestitajo min. predsedniku.)

Vladna izjava je napravila jako ugoden vtis. Od nobene strani ni bilo čuti ugovora, pač pa so mnogi pritrdjevali, ko je baron Gautsch govoril o strogi objektivnosti javne uprave in raznih gospodarskih vprašanj. Začetek torej ni slab. Dobro znamenje je tudi, da je zbornica z ogromno večino odklonila predlog posl. Choca, ki je zahteval, naj se otvori debata o vladni izjavi. Za ta predlog so glasovali le češki radikalcí, nekateri soc. demokratje in nekaj Vsenemcev. Resne stranke so torej pokazale voljo, da nočejo tratiti časa z govori o splošnih načelih. Vsaka večja politična debata je bila zadnja leta brez uspeha.

Današnja seja je trajala le dobre pol ure, ker so se takoj zbrali načelniki klubov, da se dogovore glede nujnih predlogov.

Zastopnika češkega kluba in „Slovan-ske zveze“ sta izjavila, da umaknejo vse nujne predloge.

Isto so storili soc. demokratje. Le češki radikalcí in Vsenemci se še obotavljajo.

Upanje je torej, da zbornica prične polagoma delati. Prve točke dnevnega reda so: Državna podpora vsled uim, vojaški novinci, državni proračun.

LISTEK.

Dalmatinsko pismo.

Zader, 21. jan.

Prihodnji mesec se prično priprave za občinske volitve po celi Dalmaciji. „Narod. list“ prinaša ob ti priliki zelo razborit in trezen članek, ki nam priča, kako se z načelnim radikalizmom združuje razumna praktična politika. Tako-le pravi: „Občine bi morale biti po svoji naravi najčvršči temelj ne samo politiški obrambi, marveč tudi gospodarskemu in kulturnemu ljudskemu napredku; in bi tudi bile, ko bi bila njihova prava taka, kakršno zahtevajo potrebe v deželi in kakor jim je postavljena naloga v njihovi organizaciji. Žalibog, ni tako. Časovni dogodki so prevrnili to ravnotežje in pri burni borbi glede na politiški značaj se je popolnoma pozabilo na gospodarsko in kulturno stran, kakor da nista nujni pogoj vsakega politiškega uspeha. Kaj nam koristi, če je kaka občina v najradikalnejših rokah, če ljudstvo v občini večinoma ne zna ne brati, ne pisati, če je

gospodarsko zapuščeno, če je tlači ogromna občinska doklada, če se vodi njena uprava tako nespametno, da visi vedno nad njo, kakor Damoklejev meč nevarnost razpusta in nastavljenje vladnega komisarja? Kaj nam koristi, pravimo še enkrat, taka občina tudi v politiškem obziru? Brez gospodarskega blagostanja in kulturnega razvoja ni narodne sile in brez te je v nevarnosti naša narodna individualnost.

Narodne sile potrebujemo, ki nam je morejo dati samo naše občine po svoji avtonomiji, seveda če jo prav rabijo. Če gospodarsko ne dvignemo najprej svojih občin, ne moremo niti govoriti o gospodarskem preporodu v deželi. Samo upitje na brezsrčno vlado, ki nas je zanemarila in upropastila, ne pomaga, če se hkrati sami ne trudimo, da z lastno pomočjo zadostimo po nekoliko svojim velikim potrebam in rešimo vsaj ono, kar se da rešiti.“

Članek pripoveduje, kako se je dozdal pri občinskih volitvah gledalo samo na politiško stran, in kako so po ti poti prišli do krmila ljudje, ki so izkoriščali občine v svojo korist. Resnico trdi: pri obeh hr-

vaških strankah so večinoma na čelu občin trgovci in krčmarji, ki so sicer v politiškem obziru odločni strankarji, v gospodarskem pa v prvi vrsti sebičneži. Zadnji čas se je borba med strankama nekoliko poglobila. Zato je sedaj umesten poziv „Narodnega lista“, naj se pri volitvah v občinske svete gleda v prvi vrsti na nesebičen smisel za javni blagor.

Velike važnosti je tudi nasvet, naj se upoštevajo manjšine. Če je hrvaški značaj zagotovljen, naj se da tudi manjšini nekaj zastopnikov. Tako naj dela tudi zaderska občina in Srbi s Hrvati. Tudi v politiško edini občini je več strank. Opoziciji naj se dá priložnost, da dela. Tako bi postale občine nepobitne trdnjave naše narodne obrambe.

O novem hrvaškem dnevniku v Sarajevu so se izvedele sledeče podrobnosti. Že nekaj časa mislijo Hrvatje v Bosni in Hercegovini na svoj politiški list, ki naj bi branil hrvaške koristi v teh dveh deželah, gojil slovan-ske vzajemnost in izkušal kulturno in gospodarsko dvigniti narod. Naračunali so, da bi bilo treba za kavcijo in za obstoj lista

Čehi in Dalmacija.

„Videňsky Merkur“, glasilo slovanskega trgovskega društva na Dunaju, priobčuje izpod peresa Fr. Novaka zanimiv članek pod naslovom: „Pomen jugoslovanskih dežel za češki trgovski naračaj“. V njem priporoča, naj bi se mladi češki trgovski sotrudniki učili hrvaščine, in naj bi se obračali vzlasti na Dalmacijo. Ta dežela mora razven vina, olja in tobaka vse drugo blago uvažati. Žita in riža uvozi za 46 milijonov, volne za 70, bombaža 140, premoga 66, svile 74, surovih kovin 56, zelenjave in sadja 54 in kolonialnega blaga 51 milijonov. Zelo dobro bi uspevala kaka predelnica. Mnogo vodnih sil je n. pr. v Solin, dobro uro od Splita. Tam bi bila umestna tovarna. Ali pa naj bi se vsaj za navadno sukno, ki ga rabijo priprosti ljudje po Dalmaciji, Bosni in Hercegovini ustanovila tvornica. Volne je mnogo doma, nekaj boljše bi bilo treba dovažati od drugod. Dalmatinska volna gre danes vsa v moravske, šleske in ogrske tovarne, odtam prihaja izdelano blago v velike dunajske in budimpeštanske trgovine in potem po ogromnih ovinkih zopet nazaj. Prevoznina bi bila tovarnarju gotovo v dobiček.

Češki kapital že dobro deluje v Dalmaciji. Dunajska podružnica „Živnostenske banke“ je osnovala kreditno banko v Ljubljani, ta je pa otvorila podružnico v Splitu. Prej so se eskomptovale menice pri domači banki po 8 do 12 odstotkov. Znani so celo računi, kjer so obresti znašale nad 24 odstotkov. Oderuštvo cvete doli. Zato je ljubljanska banka koristila ljudstvu. Tudi podružnici dubrovniške vjeresijske banke v Zadru in Šibeniku dobro delujeta.

Tudi opekarstvo je v Dalmaciji na nizki stopinji. Vecina opeke se dovažá iz Italije. In vendar je samo v Sinju tik kolodvora toliko pripravne gline, da bi ne bilo treba niti ene laške opeke v celi deželi. Iz Sinja bi bila opeka v dveh urah na splitskem kolodvoru; odtam bi se pa po ladjah razvažala po deželi.

Lahi so ustanovili veliko tovarno za karbid v Šibeniku, ki je največja svoje vrste v celi državi. Cement izdelujejo zadnji čas v ogromnem obsegu v Sinju pri Splitu. V mažarskih rokah je že največja dalmatinska vodna sila 40 do 50 tisoč konjskih sil v Duhori pri Omišu. Tujci delajo, Slovani spe.

60.000 K. V ta namen naj bi se osnovala delniška družba. — Za urednika so določili mostarskega učitelja Štefana Ilijića; sodelovali naj bi dr. Alaupović, Ostojić, Kranjčević, Plavšić. Nadškof je odobral to podjetje in vložil prošnjo na vlado, naj tak list dovoli. Zahteval je pa, naj se sprejme v program tudi točka, da bo list branil katoliško vero. Iz tega razloga so pa prej imenovani možje odstopili od podjetja.

V Ražancu se je te dni osnovala nova rafajznovka. Zadržno se je osnoval v Vodica parni mlin. Veselo znamenje. V Plavnem pri Kninu je umrl dne 3. t. m. Stojan Jankelić, star krog 110 let. Do zadnjega je ohranil bister spomin. Često je pripovedoval, kako je kot deček nosil puško ob času, ko so Francozi osvojili Dalmacijo.

V Makarski je umrl dne 21. t. m. frančiškan Gabro Puratić, ki ima v zvezi z umrlim voditeljem in preporoditeljem dalmatinskih Hrvatov mnogo zaslug za narodno delo.

Revolucija v Rusiji.

Ruska armada je dobila bitko — v Peterburgu, v kateri je bilo prelito toliko ruske krvi, kakor v kaki veliki bitki z Japonci. Tako je bilo v nedeljo zvečer. A kakor se kaže, popolna zmaga to še ni bila. Še vre v Peterburgu in vstajsko gibanje se širi po deželi. Naglašati pa moramo da so londonska poročila precej pretirana. Razume se, da listi mnogo pišejo o peterburških dogodkih ter posebno povdarjajo, da je množica šla proti zimski palači neoborožena, pojoč patrijotično pesem „Bože carja hrani!“, nosila so seboj cerkvene zastave, podobne carjeve, katere so pa preluknjale kroglice vojakov...

Značilne so izjave v tujini živečih Rusov. Pisatelj Struve v Parizu se je izrazil: Streljalo se je na neoborožene ljudi, ki so šli z zaupanjem k carju. Zaupanje ljudstva je sedaj končano. Bolj kot kdaj prej bo vrelo dalje. Edina rešitev bo končno popolna kapitulacija. V gibanju za konstitucijo stoji sedaj oficijelna delavska organizacija, ki je stala doslej izven opozicije. Tisoči in tisoči nimajo po dogodkih v nedeljo nič več zaupanja v birokracijo.

Ruski profesor Reusner v Berlinu se je izrazil: Konec tega bo skoro gotovo oborožena vstaja. Car je v nedeljo samodržstvo sam uničil.

Kaj bo? V Peterburg se peljejo novi polki, tako da bo skupno v Peterburgu 80 bataljonov in 67 eskadronov. Po ulicah tabori vojaštvo. Nevarnost je v tem, ker na stran stavkajočega delavstva stopa tudi inteligenca. Gibanje za ustavo se bo morda sedaj zavrlo, pokrilo s krvjo, udušeno pa ne bo.

V ponedeljek.

Berolin, 24. jan. „Berliner Ztg.“ poroča, da je bilo v ponedeljek na Nevskem prospektu ustrlelih 20 delavcev. Veliko vojakov je merilo v zrak in ne na množico, vsled česar so razbite vse obločnice. Uradno poročilo slove, da je bilo včeraj ubitih 180 in ranjenih 388 oseb.

Peterburg, 24. jan. Po mestu so razširjene govorice, da so stavkajoči delavci vdrli v dve tovarni in da imajo 2000 bomb. Popoldne so zopet poizkusili ogromne množice vdreti v notranje mesto čez most po katerem se pride z Vasiljevskega otrova v središče mesta. A vsak poizkus je odbilo vojaštvo. Baje pri teh poizkusih ni bilo spopadov med delavci in vojniki. Zvečer je pa postal položaj zopet jako opasen. Ob pol 8. uri zvečer so delavci vrgli med vojaške bombe. Več vojakov je bilo pri tem ubitih. Električna luč je ugasnila in središče mesta je bilo v temi. Ceste so bile malone popolnoma prazne, le vojaške patrulje so korakale po ulicah in poizkušale preprečiti vsako zbiranje. Nekaj časa je bil mir, a potem so se zopet pričeli izgredi. — Množica je vdrla v prodajalnice in skladišča, kjer je ropala. Se predno je bila vržena med vojaške bombe, so bili na Nevskem prospektu krvavi izgredi. Vojaštvo je streljalo. Ker je ugasnila električna luč, je bil nekaj časa mir, dokler ni pričela tolpa mladih ljudi razgrajati. Oblasti se boje napadov na prometne naprave. Telefonska zveza med Peterburgom in Carskim selom je bila pretrgana že popoldne, tako da so morali jezdec vzdržavati zvezo. Tudi Sesterska železnica je deloma poškodovana in ravno iz tega okraja je došlo poročilo, da so stavkajoči oropali tovarno pušk.

Delavci plenijo drž. skladišče pušk.

Berolin, 23. jan. „Berl. Tageblatt“ poroča iz Peterburga: Ravno sem izvedel, da je 1500 delavcev v državni tovarni pušk v predmestju Sestrarek pričelo pleniti skladišča. To plenjenje pa ni važno, ker v tovarni ni bilo patron.

Včerajšnji dan.

Peterburg, 24. jan. Množice korakajo po peterburških cestah in dajejo duška svoji jezi in ogorčenju vsled postopanja vojaštva. Po kavarnah je mnogo oseb klelo carja. Ako se pokaže kje kak častnik, je opsovan in kličejo mu: „Primerjajte vaše peterburške uspehe z onimi v Mandžuriji!“ Tu in tam so se spopadle množice z vojniki. Pri tovarni za patrone na Vasiljevskem otrovu so vojniki trikrat streljali, ker so hoteli delavci vdreti v tovarno.

Berolin, 24. jan. „Tageblatt“ poroča iz Peterburga: Danes je bilo oropanih več prodajalnic, pri tem so bili mali spopadi. Zadostovali so slepi strelji, da so se razkropili izgredniki. Danes patrolirajo po mestu patrulje na konjih po pet mož. Vojaški kordon se je pomaknil bolj nazaj. Danes ne pričakujejo pri zimskem dvorcu takih krvavih izgredov, kakršni so bili včeraj, a zato se boje, da bi ne bilo krvavih dogodkov pred Carskim selom. Vse ceste in pota k Carskem selu je zasedla artiljerija.

Berolin, 24. jan. Današnja poročila iz Peterburga so zopet jako vznemirljiva. Nihilistiški krogi poizkušajo pelastiti se gibanja in priti do oblasti, da dosežejo svoje namene. Iz drugih velikih mest: Moskve, Kijeva, Libave in Vilne poročajo o spopadih. V vseh navedenih mestih je vojaštvo ustrelilo več oseb. Mero-dajni vladni krogi so sklenili nastopiti z vso odločnostjo in brezobzirnostjo ter hočejo z vso silo zadušiti vstajsko gibanje.

Peterburg, 24. jan. Na nekem trgu notranjega mesta so se spopadli stavkajoči delavci z vojniki. Veliko oseb je bilo ranjenih in ubitih.

Peterburg, 24. jan. „Delavski klub“ je dal mestni poglavar zatvoriti. Vlada je zaprla tudi vse podružnice delavskega društva. Urednika lista „Pravo“, Jesena, so zaprli.

Peterburg, 24. jan. Na osrednji postaji „Belgijske električne družbe“ so delavci prenehali z delom. Ta družba ima največ odjemalcev.

Berolin, 24. jan. „Voss. Zeitung“ poroča iz Peterburga, da so hišni gospodarji svoje najemnike opozorili na to, da se naj preskrbe z vodo, ker se lahko zgodi, da odpove vodovod v bližnji bodočnosti. Cene petroleja so poskočile.

Berolin, 24. jan. „Lokalanzeiger“ ima poročilo iz Peterburga: Današnji pogled po Peterburgu je manj strašen. Ceste so sicer polne delavcev, a opaža se manj vojaštva. Ob petih se je govorilo, da se namerava napasti zimsko palačo. Vsa skladišča so hitro zaprli in izložbe zabili z deskami. V mestu je vladalo veliko razburjenje. V zadnji noči so oropali in uničili večje število tovarn na koncu Nevskega prospekta. Delavci imajo toliko denarja, da lahko štrajkajo do nedelje. Danes zvečer so pokopali žrtve prošle nedelje na pokopališčih, ki so izven mesta.

Peterburg, 24. jan. Govori se, da nameravajo delavci šele jutri v sredo uprizoriti zopet veliko odločno manifestacijo.

Peterburg, 24. jan. (Ob 4 uri pop.) Med množico in kazaki je prišlo do zopetnih spopadov. Kazaki so bili s sabljami in ranili več delavcev.

Peterburg, 24. jan. (Ob pol 6 uri pop.) Med prebivalci v bližini Nevskega prospekta je veliko razburjenje. Vsa okna v pritličjih so zaprta z deskami.

Francosko poročilo o včerajšnjem dnevu.

Pariz, 24. januarja. „Echo de Paris“ poroča ob 1. uri ponoči iz Peterburga: Po mestu so razširjene najrazličnejše govorice. Govori se, da je največji nered v mestu. Policija je zaukazala zvečer zatvoriti vse gostilne in gledališča, da prepreči tepeže. Splošno je bil včerajšnji dan miren. List nadalje poroča, da v Peterburgu ni še proglašeno obredno stanje.

Gapon.

Rim, 24. januarja. „Capitan Fracasia“ poroča, da je ruski pop Gapon italijanskega pokolenja. Njegov ded se je imenoval Gaboni. Ko je Napoleon napadel Rusijo, je bil med njegovimi vojniki tudi Gaboni, a je ostal v Rusiji, kamor mu je sledila tudi njegova žena z malim dečkom. Gaponov oče je umrl pred petimi leti.

Sole.

Peterburg, 24. jan. Mnogo šolskih otrok je včeraj izostalo iz šole. Sole bodo danes zaprli.

Pošta.

Peterburg, 24. jan. Včeraj je izostala inozemska in izozemska pošta. Boje se, da je ustavljen železniški promet.

Admiralitetne delavnice v Sebastopolu pogorele. — Upor mornarjev.

Sebastopol, 24. jan. Po drugem tovarniškem signalu delavcem ob 7 uri zjutraj je izbruhnil ogenj v raznih admiralitetnih delavnicah. Ogenj se je strašno hitro širil. Delavnice so pogorele. Zažgali so uporni mornarji. Ze nedavno, ko so morali nekateri mornarji na bojišče, so mornarji priredili izgreda ter obmetavali svoje predstojnike z raznimi stvarmi. Mornarje so zaprli v vojašnico, a mornarji so vlomili vrata in s klici: Doli z vojsko! Doli z absolutizmom! vdrli po mestu. Železno ožrlo pri vojašnici so mornarji podrli. Oboroženi z železnimi drogi so mornarji šli po mestu. Vdrli so v stanovanja častnikov, katere so pretepali. Družine častnikov so morale bežati. V sredini mesta so zažgali vojašnice in stanovanja častnikov. Povsodi se je klicalo: Revolucija je izbruhnila! V glavnem stanu mornariškega štaba so našli mornarji odpor. Uprl se jim je oddelek pešcev pod poveljstvom podčastnika. Ko je pa ta videl svojega brata med mornarji, je branil streljati. Zato so ga takoj dali zapreti, vojakom so pa veleli streljati. Ti so streljali v zrak, zadet ni bil nobeden. Ko so uporne vojaške poslali v vojašnico, začeli so i ti revolti-

rati. Poslali so še drug polk, a tudi ta je streljal v zrak. Nato so pozvali še bialostoški polk. Polkovnik opominja vojake v svojem nagovoru na njihovo prisego A vse zastoni! Vojaki zagotavljajo, da ne bodo streljali na mornarje, ker ti zahtevajo le svoje pravo. „Ako že moramo streljati, dobro, streljali bomo na častnike!“ Polkovnik se ni upal več nastopiti proti mornarjem. Ogenj je izbruhnil na vseh krajih in koncih naenkrat.

Danes popoldne je prišlo poročilo, da ruska vlada te dogodke taji in da pravi, da so vesti o požaru neresnične.

Vstajski nameni.

Berolin, 24. jan. „Lokalanzeiger“ poroča iz Peterburga: Vstajši nameravajo glavno mesto popolnoma odrezati od province. Zato bodo poizkusili razrušiti železnice, brzojavne in telefonske zveze. Drug načrt je, v glavnem mestu zažgati in z bombami razrušiti vsa javna poslopja in tako povečati razburjenje.

Delavstvo bo korakalo proti Carskem selu?

Peterburg, 24. jan. Bati se je, da se ne ponove krvavi prizori pred gradom v Carskem selu. Delavci so sklenili iti tja, močni 40.000 mož, da vidijo carja iz obližja v obližje. Ni treba povdarjati, kakšen sprejem jih čaka ondi.

Mrtev general.

Peterburg, 24. jan. General Ejiring, katerega je napadla razburjena množica na cesti, ga iztrgala s sanij in pretepla, je umrl.

Carjevo življenje v nevarnosti.

Berolin, 23. jan. Tu smatrajo položaj za jako resen. Boje se, da je v nevarnosti carjevo življenje, ker je množica silno jezna na carja.

Mrtvece v vodo?

Peterburg, 24. jan. Policisti in vojniki so v nedeljo ponoči naredili več lukken na ledu zamrznjene reke Neve, skozi katere so pometali mrtva trupla delavcev v reko Nevo.

Železniška zveza pretrgana.

Peterburg, 24. jan. Potrjuje se poročilo, da je pretrgana železnična zveza med Moskvjo in Peterburgom, ker so vstajši razdrli železniški nasip pri Kolpinu.

Izjava odvetnikov.

Peterburg, 24. jan. Sinoči so se zbrali odvetniki apelacijskega sodišča in njihovi pomočniki k posvetovanju v sodnijskem poslopu. Sklenilo se je, izjaviti se solidarnimi z delavskim gibanjem ter protestovati proti sedanjemu zistemu z njegovimi usodepolnimi posledicami. Nadalje se je sklenilo, obvestiti sodišče, da pod sedanjimi okolnostmi odvetnikom nikakor ni mogoče, mirno voditi pravde, in odvetniki vsled tega odklanjajo, stopiti pred sodišče. Slednjič je bilo sklenjeno prirediti v prid delavski propagandi nabiranje denarnih doneskov.

Vstaja se širi po deželi.

Peterburg, 24. jan. (Ob 2. zjutraj.) V Moski je izbruhnila splošna stavka. V Rigi so nemiri. Baje je že odpovedal en polk pokorščino. Poroča se, da so tudi v Odesi nemiri. Vladni krogi so presenečeni. Del delavcev Putilovih tovarn je vže sklenil, da pridejo zopet z delom. (?)

Dunaj, 24. jan. Kakor poroča „Schlesische Volkszeitung“ iz Bratislave, se nahaja mesto Radom v vojnem stanju. Vojaške patrulje z ostro nabasanimi puškami, žendarmija in policija z golimi meči hodijo po mestu in izkušajo razkropiti zbrane rezerviste in delavce s salvami. Ljudstvo strelja na vojaštvo in policijo. Troje častnikov je ustreljenih. Razna poslopja so delavci razstrelili z dinamitom.

Peterburg, 24. jan. Strajk v Moskvi je v polnem tiru. Policija je izdala proklamacijo, v katerem svari pred silovitostjo in uporom, ker bi se vsak poizkus ravnotako najstrožje zabranil, kakor v Peterburgu.

Peterburg, 24. jan. Delavci neke tovarne v Bari so pričeli delati. Stavkajoči so vdrli v tovarno ter zahtevali, naj se neha delati. Tovarna je nato ustavila delo. Predmestje Simonor, v katerem prebivajo skoro le delavci je mirno. Delavci se zbirajo v gruclah, a miru ne kalé.

Moskva, 24. jan. Danes zjutraj je izbruhnila stavka i v tiskarnah. Nekaj listov zjutraj ne bo moglo iziti. Stavkajoči delavci v tvornici za usnje so popolnoma mirni. Na zahtevo policijskih organov so prodajalci orožja pobrali orožje iz izložb. Večina teh prodajalcev je sploh zaprta.

Moskva, 24. jan. Generalna stavka se vedno bolj razširja. Tudi stavci so se pridružili stavkajočim. Število stavkajočih je naraslo na 20.000!

Vilna, 24. jan. Tukajšnji delavci so začeli stavkati. Mesto je mirno.

Moskva, 24. jan. V delavskih krogih je bilo zjutraj veliko razburjenje, ki se je pa proti večeru poglobilo. Večji tipografski zavod, ki tiska 4 liste, upa doseči sporazum

z delavci ter potem takoj pričeti z delom. Peki, kočijaži in posli so mirni.

Berolin, 24. jan. Iz Lódza poročajo, da se ondi pričakuje generalne stavke. Cela garnizija je pripravljena.

Vratislava, 25. jan. Pri spopadih v Radomu je bilo na enem samem mestu ustreljenih čez 80 delavcev. Narodno banko v Radomi so razstrelili z dinamitom.

Berlesij, 24. jan. Kakor poročajo listi, se nemiri razširjajo tudi po Rusko-Poljski Rim, 24. jan. Tu so razširjene vesti, da je na Ruskem Poljskem razdrtih več mostov.

Napačno informirani car.

London, 24. jan. Nekemu tuk. poslanstvu je došla iz Peterburga vest, da je zastopnik Zedinjenih držav odločen, da obvesti carja Nikolaja II. o včerajšnjih dogodkih, ker je razširjen sum, da so carju včerajšnje dogodke prikrili. Diplomata pričakuje za ta korak le brzojavnega privoljenja svoje vlade.

Maksim Gorki.

Berolin, 24. jan. Sedaj se govori, da je Maksim Gorki stopil na čelo delavskega gibanja.

Provizorična vlada stavkajočih.

Peterburg, 24. januarja. Tudi proti zimski palači so vrgli več bomb. V mestu je 100.000 mož vojaštva, kateremu stoji nasproti 300.000—400.000 stavkajočih. Slednji so postavili sedaj odbor, ki ga imenujejo „provizorična vlada“. Vsi člani te vlade izjavljajo, da nikakor ne priznavajo obveznosti prevzetih od stare vlade po izbruhu državljanske vojske. Stavkajoči so vzeli seboj iz Putlove tovarne mnogo eksplozivnih snovi; iz katerih se izdelujejo bombe in ročne granate. Vladni uradniki beže iz vladnih poslopij, ker se boje dinamičnih napadov.

Tudi kmetje vstajajo?

Berolin, 24. januarja. (Reuterjev urad). V Berlinu so došla poročila, da je tudi med kmečkim stanom razširjen vstajski duh. Iz južne Rusije in iz moskovske okolice so došla poročila, da so bili večji izgredi, katere je povzročilo kmečko prebivalstvo.

Ojama naznanja svojim vojakom.

London, 24. januarja. Maršal Ojama je izdal japonskim armadam oklic, v katerem naznanja, da se je dvignilo rusko ljudstvo in pravi, da je prišla Previdnost Japoncev na pomoč.

Tolstoj.

Pariz, 24. januarja. Govori se, da je bil Tolstoj od neke, carici Aleksandri blizu stoječe osebe naprošen, naj napiše na stavkajoče pomirjevalno odprto pismo. Tolstoj je dejal na to, da ne more zatajiti svojega prepričanja ter bo pisal pismo na družine žrtev.

Vpliv na vojsko.

Berolin, 24. januarja. V diplomatskih krogih kroži vest, da je car že pred nedavnim časom se izrekel za mir. Pripoveduje se, da je rekel k svojemu spremljevalcu, ko se je ločil od onih vojev, ki so zadnji čas odrinili na bojišče: „Te čete gredo pač proti sovražniku, a videle ga ne bodo. Ko pridejo na bojišče, bo skoro gotovo mir že sklenjen“. Veliki knezi so za nadaljevanje vojske in vprašanje je, če bo car prodl s svojo voljo.

Baltiške ladjedelnice zastražene.

Peterburg, 24. januarja. 12. pehotni polk straži okraje okrog baltiške ladjedelnice, ker se boje napadov na ladje, ki so v delu.

Zmedenost v vladnih krogih.

Peterburg, 24. jan. V vladnih krogih vlada popolna neodločnost — Knez Svjatopolk Mirskij se je umaknil v svoje stanovanje ter odločno odklanja, dati kako povelje, ker je že podal ostavko. Tudi car je popolnoma neodločen in vpliv ministrov je popolnoma izginil. Oblasti se drže rezervirano z ozirom na javno mnenje. — Biriči iščejo duhovnika Gapona zelo pridno, a zaman; ker je skrit in le svoja povelja pošilja manifestantom. V teh poveljih govori, naj se respektira lastnina, a boj naj se vodi proti avtokraciji. Druga peterburška poročila javljajo, da imajo stavkajoči namen, razrušiti vse železnice, brzojavne in telefonske zveze. Nadalje se glasi, da hiti oddelek delavcev proti mestu oborožen z bombami. — Drug oddelek iz Kronstadta se tudi bliža. Čete jim gredo nasproti.

Car.

London, 24. jan. Najnovejša poročila trde, da se je car že napotil na Krim. Druga poročila pa pravijo, da je včeraj pregledaval svojo jahto „Aleksandra“ v Petrovem dvorcu. Tretje poročilo pa pravi, da bo ta jahta prepeljala prihodnje dni carja in njegovo družino iz Libave v Kodanj.

Peterburg, 24. jan. Nihče ne ve, kje je car. Baje ga ni več v Carskem selu,

ker leži Carsko selo preblizu agitacijskega središča. Gačina, 46 km od Peterburga, ali Petrov dvorec, 32 km. oddaljen, sta bolj varna.

Posredovanje?

Peterburg, 24. januarja. Odbor, ki se je obrnil na vsa posla-ništva, da naj posredujejo v prilog vstašev, upa, da se bo poslanik Zedinjenih držav posvetoval z velikim knezom Vladimirjem in da ga bo odvrnil od njegovega agresivnega postopanja. Kar pa otežuje akcijo odbora, je delovanje tajne policije, ki kaj spretno razširja vesti, da se nahaja v fondu za stavku-joče 48 milijonov frankov japonskega denarja in ki to dejstvo poizkuša dokazati z raznimi posameznostmi.

Vmešavanje Avstrije?

L v o v, 24. januarja. „Kurjer Lwow-ski“ poroča, da bo revolucija v Rusiji povzročila prijateljsko intervencijo Avstrije v ruskih obmejnih krajih v svrhu pomirjenja. Trije vojni korpi se bodo baje mobilizirali. Dotična poveljstva so dobila baje že denarna sredstva, ki so se doposlala davčnim uradom. Svote znašajo okoli 6 milijonov kron povprečno za vsak voj. (Ta vest potrebuje pač še potrdila. Op. ur.)

Tudi v Parizu se Rusi bijejo.

Pariz, 24. januarja. Danes je prišlo na šetališče Saint Michel do spopada med ruskimi dijaki in med policisti. Nekaj dijakov se aretirali.

Še nekaj podrobnosti.

Berolin, 24. januarja. O dogodkih v Peterburgu se še poroča: Delavci pravijo, da od boja za ustavo ne odnehajo. Če bi inženirji ne delali pri vodovodu, bi Peterburg ne imel že nič vode. Električna nič več ne gori. Po nekaterih spopadih v raznih delih mesta je nastal končno v ponedeljek nekoliko mir. Razburjenje se seve ni poglelo. O naskoku delavcev na žganjarnice se čuje, da so to bile državne žganjarnice. Množice so v nedeljo zažigale kioske po cestah. Listi še vedno ne izhajajo. Gapon se je rešil s tem, da se je vrgel pri prvem spopadu na tla ter bežal v neko hišo, kjer se je preoblekel. Oddelki izobražencev hodijo po Peterburgu ter nagovarjajo lastnike prodajalnic, naj v znak simpatije do delavcev zapro prodajalnice. V ponedeljek je bila vržena proti nekemu huzarskemu polku ob vogalu Sadovske ceste bomba. Listi poročajo, da je v ponedeljek 12000 stavkujočih šlo iz 24 kilometrov oddaljenega Kapilova v Peterburg. Vojaštvo, ki jih je hotelo ustaviti, so stavkujoči premagali. Ruska vlada to taji. V delovskih klubih je delavstvo strgalo s sten carjevo podebo, caričino je pa pustilo na steni.

Gibanju se pridružujejo dijaki in trgovski pomočniki, oboroženi z revolverji. Barikade, katere je napravilo delavstvo, je artiljerija razstrelila. Delavci, ki so jih branili, so bili ubiti. Razburjenje se obrača posebno proti velikim knezom, ki so krivi, da car ni zaslusal delavcev. Na palači carjevega strica, velikega kneza Sergija, so pobita vsa okna.

Splošno se tu povdarja, da bi bil car na populariteti silno pridobil, če bi bil sprejel delavsko deputacijo in poslušal nje želje. Sedaj se je pa zgodilo ravno nasprotno. Na tukajšnji borzi kurzi ruskih rent niso padli, ampak so se celo dvignili.

Razpuščen shod.

Včeraj so imeli dunajski socialni demokratje shod, na katerem so govorili o dogodkih v Rusiji. Shod je bil razpuščen.

Kaj bo?

London, 24. jan. Zanesljivi peterburški poročevalci trdi, da se ne bodo ponovili izgrede. Vse boljše prebivalstvo je zapustilo Peterburg. Večina prodajalnic je še vedno zaprtih. Nekateri lastniki trgovin so celo zapirali vhode.

London, 24. jan. Filadelfijski list „North American“ poroča: Meseca decembra je bil v Sviči kongres prekucijskih Rusov, Poljakov, Fincev in Armencev, na katerem so izdelali načrt za splošno stavko na Ruskem, ki bo izbruhnila, ko bo dano znamenje.

Peterburg, 24. jan. Govori se, da nameravajo v sredo 25. t. m. delavci zopet uprizoriti vstajo, ki bo hujša, kakor je bila nedeljska.

London, 24. jan. Voditelj ljudske prekucijske stranke v Londonu je rekel nekemu poročevalcu: Izbruh peterburške vstaje je le predigra velikanske vstaje v celi Rusiji. Politični ruski begunci na Angleskem vejo že nekaj dni natančno, da so delavci v Moskvi, Kurskem, Odesi, Harkovu in v Ostrovi ob Donu ter prekucijske stranke na Poljskem, Finskem in na Kavkazu pripravljene, da prično boj 25. t. m. Če bo zbesnelo peterburško prebivalstvo, je mogoča v treh ali štirih dneh ustava. Na vpra-

šanje poročevalcevo, kaj morajo doseči neoborožene množice proti nad vse dobro oboroženemu vojaštvu, je rekel voditelj: „Ne pustite se preslepiti! Vstaši niso brez pomoči in brez upanja: Imamo arsenale in skladišča pušk in upamo, če se uprizori pravi odpor, da nam bodo pomagali tudi vojaki.“

Rusko-japonska vojska.

Kaj je s Kurokijem?

„Daily Telegraph“ poroča iz Sinmintina, da so ondodni kitajski uradniki dobili poročilo, da je general Kuroki umrl dne 26. decembra v Ljaojanu.

Japonci proti Rennenkampfu.

Peterburški brzojavni urad poroča iz Suhudjapu dne 23. t. m.: Ko so ruske čete te dni na desnem krilu zasedle selo Sjao-doci, je bilo spoznati i na vjetih Japoncih in na zaplenjenih puškah, da so bile navzoče japonske rezerve. Na našem levem krilu so podvzeli Japonci, kakor se glasi, z devetimi bataljoni prodiranje proti oddelku generala Rennenkampfa. Nastopil je hud južno-vzhodni veter. Vreme je celo ponoči toplo. Danes je pri malem mrazu padel sneg.

Baltiško brodograd.

Admiral Roždestvenskij se je izrazil, kakor poroča „Agence Havas“ iz Majunge 24. t. m., v nekem razgovoru, da mu ni znano, da se nahajajo v bližini japonske bojne ladje. On sam je na vojni ob vzhodni obali Madagaskarja opazil 4 ladje, ki jih je imel za japonske; vendar ne verjame, da bi storil admiral Togo tako napako, da bi se tako oddaljil od svoje operacijske baze in poizkusil napad. Admiral pričakuje sedaj dohoda divizije pod Petrovskim. Rusko brodograd, ki leži usidrano na odprtem morju pri otoku Nossi Be, šteje 45 ladij. Spremlja ga mnogo velikih nemških premogovnih ladij. Vročina je silno velika. Pet mornarjev je umrlo na solnčarici. Že 4 dni dežuje neprenehoma. Razsaja precej močan vihar. Zdravstveno stanje častnikov in moštva je izborna.

Beguni iz Port Arturja.

Reuterjev urad poroča iz Čfua 23. t. m.: Iz Port Arturja je došlo 13 džunk s 500 možmi, ženami in otroci. Pričakuje se še 11 džunk. Prejšnji civilni guverner v Port Arturju in en častnik, ki je dal častno besedo sta spremljala begune. Došleci so polni hvale nad ravnanjem Japoncev. Džunke so imele seboj le kruh. Drugih živil jim Japonci niso mogli prepustiti. Japonski konzul v Čfu naznanja, da se je 13 džunk z 1900 nevojaki odpeljalo iz Daljnega v Čfu.

Fasije duhovnikov.

Dobili smo sledeči dopis od župnika na deželi:

Te dni se bodo pisale fasije! Duhovniki nikar ne pozabite že na prvi strani odsteti od službenih dohodkov službenih stroškov! Vsak župnik jih ima za nekaj sto kron, pa le malo nas je bilo dosedaj, ki smo jih napovedali. Potem pa se lahko norčujejo iz tistih ki jih napovedo, lažje bi se iz tistih ki jih ne napovedo. Po Kolarjevi knjižici so stroški tile (§ 168, al. 1, 2): Doneski patronu; predniku; službeni stroški ob patroninijah, vizitacijah, službenih potih, konferencah; vožnja na podružnice, obhajila (če tudi pre gre, ker ima pravico do teh izdatkov po § 168, 1; stroški pisarne kurjava, svečeva, snaženje; donašnje pošte, za službeno osebo, ki raznaša uradna pisma, vabi stranke, prenaša pišto koleke, denarje iz davkarje, davke plačuje, pota oskrbi in občinski uradom, ki šolskim vodstvom itd. Razni koleki, ministrantje, stroški za maše verskega zaklada; novoletna darila, beraci, bolniki, stanovsko-stroškovni pavšal, takozvana reprezentanca župnikov § 168, al. 2. Službeno nastavljalna taksa, salivni stroški, hrana in postrežba kapelanom, ki pa jo dene kapelan med dohodke, pristojbinski namestek. Vseh teh stroškov pač nima vsak, gotovo pa jih ima vsak župnik za 300 K najmanj. In od tega plačujemo še davke povrh! Med tem ko imajo drugi stanovi za vse te stroške posebne pavšale in dijete. Kdaj se bomo spametovali? Naj si vsak vsaj kupi Kolarjevo „navodilo“ za 30 h. Katoliški tiskarji ali pri D. M. v Polji!

Ti stroški napišejo se pogamežno na tretji ali četrti strani, skupna svota se pa že na prvi strani odstete od službenih dohodkov.

Pomenit bi se bilo tudi treba o enakih in pravihnikih rekurzijah, sicer bomo leto za leto bogatejši v obeh davčnih oblastih. Naj bi nekateri duhovniki te paragrafe natanko proučili, da bi mogli drugim pomagati, ker tukaj se ne opravi nič ne s pametjo, ne z resnico, le s paragrafi!

A.

Volilno gibanje na Ogrskem.

Graf Khuen-Hedervary je govoril v nedeljo v Temešvaru. Nastopil je proti opoziciji zlasti zato, ker so mu očitali, da je on preprečil, da vladar ni zaslusal v vprašanju o izpremibi zborničnega poslovnika nobenega opozicionalca. Jutri bodo padle na Ogrskem odločilne kocke, ker bo izmed 413 poslancev izvoljenih 320 do 340 poslancev. Nemogoče je soditi, kako bodo izpadle volitve. Opozicija dela na vse kriplje, da porazi liberalce, ki so v 332 okrajih postavili svoje kandidate. Dohajajo poročila o krvavih tepežih. V Pokoragu so pristaši opozicije pretepli liberalce. Neki mož je bil obstreljen. V Szepesu in Simegu so opozicionalci pobili okna župniku in učitelju, ker sta pristaša liberalne stranke. V Miskolcu je govoril Tisza. Iz Raba poročajo, da je došlo vojaštvo v pezserski volilni okraj, ker so opozicionalci liberalnemu kandidatu grofu Juliju Apponyiju z vrvmi zaprli pot.

Novo francosko ministristvo.

Pariz, 24. jan. Novo francosko ministristvo se je definitivno sestavilo tako-le: Rouvier, iustico — Chaumié, zunanje zadeve — Delcassé, notranje zadeve — Etienne, vojsko — Berteaux, mornarico — Thomson, kolonije — Clementel, javna dela — Gauthier, nauk — Bienvenu Martin, trgovino — Dubief, poljedelstvo — Ruan, podtajnik lepih umetnosti — Dujardin Beaumetz, finance — Merlon, pošto in brzojav.

Poraz socialnih demokratov v Bologni.

V Bologni so dne 23. t. m. pri občinskih volitvah zmagali ustavoverci v zvezi s katoličani. Izvoljenih je bilo 48 nesocialistiških kandidatov in le 12 socialistov kot zastopnikov manjšine.

Dnevne novice.

„Učiteljski Tovariš“ proti o. kr. dež. šol. svetu. K. T. pozivlja „zastopnike avtonomnih oblastev in verstva“, da se naj „absentirajo od sej dež. šol. sveta, dokler se ne da kaka kompenzacija zaradi novega glasu, ki si ga je vlada zasigurala z ustanovitvijo mesta ljudsko šol. nadzornika“. To utemeljuje takole: Sedaj so v našem dež. šol. svetu: referent o. kr. vladni svetnik, dva o. kr. dež. šol. nadzornika in dva figuranta, ki se zaradi lepšega imenujeta zastopnika učiteljstva, torej pet glav. Na drugi strani imamo dva zastopnika dež. odbora, enega zastopnika mesta Ljubljane in dva zastopnika verstva, torej tudi pet mož. Ako so tudi vsi zadnje imenovani edini, ne premorejo ničesar, ker vselej predsednik s svojim glasom dirimira pri glasovanju. Iz tega je razvidno, da so vsi glasovi zastopnikov avtonomnih oblastev ničevi, njih mnenje se le tedaj upošteva, če je to vladni vseh! — Je mn go bridke resnice v teh besedah. Dežela šolo plačuje, a vlada v njej gospodari neomejeno. A ravno to, kar zahteva „Učit. Tav.“, da se da več oblasti avtonomnim zastopstvom, je izpeljal dr. Lueger, in tega je „Učit. Tav.“ napadal. Zakaj pa „Učit. Tovariš“ pozivlje svoje somišljenike, naj z vsemi silami podpirajo sedanjo vladno?

Obračun z mariborskimi Nemci. V Mozirju je izvoljen za župana g. Ivan Ovčjak, ki hoče dati s pomočjo istotaka mar. obč. odbora primeren odgovor nečuvnemu sklepu mariborskih mestnih očetov glede odstranitve slovenskih napisov. Kaj pa druge slovenske občine? Kaj dela odsek, katerega je ljubljanski obč. zastop določil v ta namen? Koga se boji, da ne poroča?

Umrli je v Gorici mnsgr. Alojzij Pavissich, apostolski protonotarj ter odlikovan s redom železne krone. — Pokojnik je bil svojedčasno deželni šolski nadzornik.

Imenovanje. Vinorejski komisar g. Alojzij Strekelj je imenovan za vinorejskega pristava za Dalmacijo.

Sedanji guverner portarturski princ Takii Hito Arisugava je obiskal dne 24. decembra 1889 postojnsko jamo. Podpisal se je v spominsko knjigo z japonskimi in latinskimi črkami.

Rejenčka sta umorila. Zaprli so Marijano Sodnikar iz Bedovelj pri

Skofji Loki. D-lže jo, da je umorila rejenčka Mihaela Rudolfa. Stari oče rejenčka je tudi v zaporu.

Več pritožb se čuje o postopanju zemljkniškega urada v Mokronogu. Danes rečemo le to, da je zemljiška knjiga javna, da bomo hodili v njo gledat vsak čas ob uradnih urah, če je ljubo ali ne, in slednjič, da zahtevamo spodobno občevanje z nami, če tudi smo kmetje, saj mi plačujemo davek. Uradnik je zaradi kmeta in strank tukaj, ne pa narobe. Če te vrstice ne bodo pomagale, posvetimo natančneje z imeni.

Slovanski časnikarski kongres bo letos v Voloski meseca aprila.

Pošto nakazniški promet z Mehiko in severno Nigerijo.

Od sedaj nadalje se bode moglo posredovanjem britanske poštne uprave pošiljati navadne poštne nakaznice v Mehiko ter v pod angleškim pokroviteljstvom nahajajočo se severno Nigerijo in obratno. Za nakaznice v Mehiko (do 10 št. lir.) in severno Nigerijo (do 20 št. lir., kakor v druge angleške kolonije in posestva) se plača poštino 25 st. za vsaki 25 kron Izključeno je ekspresno dostavljanje in potrdilo o izplačilu ter so tudi pismena naznanila na odrezku poštne nakaznice zabranjena. V obratnem prometu je določen najvišji znesek za nakaznice iz Mehike na 250 kron in iz severne Nigerije na 500 kron. V ostalem veljajo predpisi, ki se nanašajo na poštno nakazniški promet z britanskimi kolonijami in posestvi. Pritoj-bino za nakazanje od Londona dalje je angleška poštna uprava premenila ter določila isto za vse prometne smeri na 3d (pen-ce) za vsaki 5 št. lir nakazanega zneska ali del 5 št. lir.

Rokodelski pomočniki in prestolonaslednik.

Nadvojvoda Franc Ferdinand je obiskal preteklo nedeljo božično predstavo katol. društva rokodelskih pomočnikov na Dunaju.

Zastrupljene ribe.

Ponoči 21. t. m. je stražil službujoči tovarniški delavec v papirnici na Vevčah pri koritih napolnjenih s klorovo vodo, katera se rabi za belenje papirja. Ko se je pa proti jutru legel k počitku, priplazil se je neopaženo zlikovec, odprl zamašek pri enemu koritu in povzročil, da je kakih 2000 litrov te vode oteklo v spodnje korito in od tod precejšna množina v Ljubljano, kar je povzročilo, da je mnogo rib poginilo. Naemnik ribolova ceni povzročeno škodo na 300 K. Nekaj sličnega se je ravno v tej tovarni pripetilo lansko jesen. Za zasačenje storilca je obljubilo tovarniško ravnateljstvo visoko nagrado.

Poročil se je v Zagrebu gosp. Gjuro Popović, okrajni pristav v Dugemselu, z gospodično Melanijo Mohar.

Protiruska demonstracija v Trstu.

Trst, 23. jan. Včeraj ob 9. zvečer se je pred „Delavskim domom“ v Trstu zbralo več sto socialnodemokratskih delavcev. Mirno so odkorakali pred ruski konzulat, kjer so pričeli klicati: „Proč s carjem!“ „Proč z nasilstvom!“ „Proč s samodržstvom!“ „Živio rusko delavstvo!“ Policija je hitro došla in razkropila izgrednike, ki so se zdatno pomnožili. Tri osebe so bile prijete.

Meščansko šolo s slovenskim učnim jezikom otvorijo v Postojni s prihodnjim šolskim letom.

Divje mačke v kočevskih gozdih. Pretekli teden je ustrelil eden knez Auerspergovih gozdarjev divjo mačko samico. V ondodnih gozdih je baje ta zver precej zaplodena. — Tudi medveda so že sledili.

Stanovitna dekla. Na Dobnem poleg Mengša živi dekla Jera Covelj, ki služi pri enem gospodarju že celih petinpedeset let. Pa bi pač zaslužila kako odlikovanje!

Ogenj na ženitovanju. Dne 22. t. m. ob pol deveti uri zvečer, ko je bilo pri g. J. f. nu Mohovne, posestniku in trgovcu v Žiréh, ženitovanje najbolj veselo, je začelo goreti v dimniku. Vnele so se saje. Nevarnost je bila precejšnja. Bati se je bilo, ker je bil ogenj precej velik, da bi se ne bila od gorečega dimnika vnela streha. Sreča je bila, da je bila streha pokrita s snegom. Požarna bramba je bila takoj na licu mesta ter ogenj pogasila.

Društvo zdravnikov na Kranjskem.

je lansko leto korporativno pristopilo „Podpornemu zavodu za vdove in sirote zveze avstrijskih zdravniških društev“. Vsled tega se je s sklepom obnega zboru z dne 21. decembra 1904 društvenina zvišala za 2 kroni. — Omenjeni podporni zavod, ki ga redno subvencionira vlada, je prevažna institucija, ki se ozira na neugodne pridobinske razmere zdravnikov in namerava podpirati njih vdove in sirote. Akoravno so kranjski zdravniki leta 1904 vplačali le 146 kron vstopnine in društvenine, odkazal se je za Kranjsko delež 226 kron

8 vinarjev, ki pa bi se v slučaju potrebe še povišal. Ker pa za to leto ni kvalificiranih prosilcev, se je omenjena svota plodonosno naložila.

— **Na Ogrsko** k „čistim“ volitvam ni odšel cel pešpolk št. 17 iz Celovca, kakor je bilo včeraj poročano, ampak samo dve stotnici tega polka. — Vojaštvo v Ljubljani je pač pripravljeno, a povelje za odhod še ni prišlo. Vojski ta čas ne smejo zapustiti vojašnice. Če se poda kak celoten vojaški oddelek na Ogrsko, vzame s seboj celo svojega vojaškega zdravnika. Iz Ljubljane se je odpeljalo danes popoldne s poštanim vlakom 100 mož 27. pešpolka pod poveljstvom enega majorja. Tekom dneva, oziroma do nečesa se odpelje cel polk, kakor se je popoldne glasilo povelje. Tudi vojaštvo v Celju in Mariboru je pripravljeno. Iz Dunajskega Novega mesta je šel na Ogrsko dragonski polk št. 5. Državnozbornske volitve na Ogrskem se prično jutri ter bodo trajale do 29. januarja. Jutri voli izmed 413 okrajev 374 okrajev. Opozicija bo tako močna, kakor jo bila dosedaj.

— **Za ribniško dekanijo** bo konferenca „Sodalitatis“ s. s. C. J. v ponedeljek, dne 30. januarja, ob 10 uri v Ribnici.

— **† Frančišek Cebular.** Iz Zatičine se nam piše: Tukaj je umrl dne 21. januarja t. l. prečast. gosp. Frančišek Cebular, častni kanonik tržaške škofije, konzistorijalni svetnik, dekan in župnik v pokopju. Pogreb je bil 23. t. m.; vodil ga je milostljivi g. opat zatiški. V slovo mu je govoril prečast. g. Ivan Slavec, naslednik pokojnega kot dekan in župnik na Opčini.

— **Pipa povzročiteljica smrti.** Postrežnica Rozalija Zavrl je našla 76 let starega vdovca Jakoba Martinčiča, ko mu je v njegovo bajto prinesla zajtrk, mrtvega na tleh ležečega. Martinčič je bil strasten kadilec. Ležal je na peči na starih vrečah pokrit z odejo; a mož je zaspal z gorečo pipo v ustih, vsled česar se mu je odeja vnela. Omamljen od dima je imel še toliko moči, da je iz peči poskočil in izkušal okno odpreti. Bilo je prepozno, ker ga je dim zadušil.

— **V Loškem potoku** so dne 11. novembra 1901 otvorili novo štirirrednico. Ker pa število šolskih otrok vedno narašča, pokazala se je kmalu potreba, da se šola za en razred razširi. Že začetkom šol. leta 1903 se je ustanovila stalna petrazrednica. V posameznih razredih pa je bilo še preveč otrok, zato sta dne 15 t. m. sklenila kr. šol. svet in obč. zastop. da se takoj otvori vsprorednica za III. razred.

— **Bohinjska železnica.** Po otvoritvi te železnice namerava, kakor čujemo, železniška uprava prenesti delavnice z državnega kolodvora v Gorico. Če se to obistini, bo Ljubljani prizadet zopet ob čuten udarec.

Štajerske novice.

š **Sv. Trojica v Slov. goricah.** V ponedeljek, 23. jan. se je poročila Terezija Friš, hči tukajšnjega slovenskega trgovca z gospodom Petrom Cauš, diurnistom pri sv. Lenartu v Slov. gor. — Umrla je po dolgi in mučni bolezni Marija Potočnik, žena tukajšnjega mizarja Potočnik, še le 24 let stara. — Tudi Slovenske gorice so dobile minuli teden belo zimsko odejo, mraz je prav občutljiv.

š **Obesil** se je v Mariboru 48 let stari izdelec metelj Anton Lettig.

š **Redek slučaj.** V Gornjem gradu slave letos tri društva svoje jubileje in sicer: „Citelnica“ 25letnico, „Požar. bramba“ 20letnico, „Pevsko društvo“ pa 15letnico svojega obstanka. V proslavo teh jubilejev nameravajo vsa ta društva prirediti skupno veliko ljudsko veselico na prostem in sicer meseca julija ali avgusta.

š **Zlata poroka.** V soboto, dne 21. prosinca 1905. je praznoval starosta graških Slovencev v Gradcu, g. Fr. Hrašovec, svojo zlato poroko v skromnem krogu 8 preskrbljenih otrok, 16 unukov in 1 pravnukinje.

Ljubljanske novice.

lj **Umrl** je danes zjutraj v Leonišču prof. Vavru. Bil je kot rojen Čeh mnogo let v Ljubljani, kjer se je odlikoval po narodnem mišljenju. Bil je odbornik „Slov. Matic“.

lj **Umrl** je v tukajšnjem „Leonišču“ duhovnik v pok. č. g. Josip Antončič. — Umrl je nocoj po noči po dolgotrajni bolezni črkostavec gosp. Ivan Šuber v starosti šele 26 let. Bil je kremenit značaj, vesel družabnik ter do svoje obolevnosti agilen član raznih društev. Pogreb bo jutri v četrtek dne 26. t. m. ob četrti na 5 popoldne iz hiše na Žbjaku št. 5. Bodi mu zemljica lahka! — Umrla je v Kladeznih ulicah Jera Pirc.

lj **Predavanje** v kršč. soc. zvezi zadnji terek je bilo dobro obiskano. Govoril je dr. K r e k o trditvah, ki z njimi nasprotiki svobodne volje hočejo dokazovati svoje

stališče. — Prihodnji terek predava dr. Lampe o ruski državi.

lj **Krščanska ženska zveza** ima predavanje v petek ob 3. v spodnjih prostorih kn. škofijskega dvorca. Predaval bo g. J. Potočnik. K obilni udeležbi vabi odbor.

lj **Slovensko gledališče.** V petek opera „Trubadur“.

lj **Splošno liberalno slovensko žensko društvo** je imelo v ponedeljek svoj občni zbor. Jako se je pritoževala tavnica, da je „velika večina mlajšega in najmlajšega narasčaja takoiimenovane slovenske inteligence za društvo popolnoma mrtva.“ — Torej se le stare liberalke navdušujejo za društvo. Tembolj je impertinentno, da se „Narodovo“ poročilo obreaga ob „pobožnjaške stare device“, kakor imenuje tiste učiteljice, ki ne marajo za liberalno društvo. Le pogledite, koliko so stare vaše članice, potem pa druge pri miru pustite! Tajnica gospa Govekarjeva se je tudi zadržala v „nasilnega krščansko-socialnega župana dr. Luegerja“. Društvo je član mednarodne ženske zveze. Za predsednico je bila izvoljena gospa Franja dr. Tavčarjeva, za preglednico računov pa gospa Minka Jebračinova.

lj **Ukraden** je bil Frančiški Heličanovi, mlekarici iz Rudnika, z vozička kositarški vrč za mleko. Tat je neznan.

lj **Prijeta tatica.** Kakor smo pred kratkim poročali, je bilo v nekem prenočišču v Kolodvorskih ulicah ukradeno Mariji Balohovi nekaj obleke in 10 kron denarja. Kakor se nam sedaj poroča, je očiščništvo v Trbovljah dotično tatico aretovalo v osebi Jožefe Medvedove, ki je bila sedaj pod policijskim nadzorstvom, toda je nobegnila v Ljubljano klast.

lj **Konji splašili** so se Turkovemu hlapcu Fajzigi, ko je prevažal led. Nesreča se ni nobena zgodila. Konji so pridrili domov.

lj **Pes ju je odpodil.** Železniški čuvaj na dolejškem kolodvoru Anton Vider ima psa, na katerega se lahko zanese. Priklenjenega ima ponoči pri „bufeju“. Pes je predvčerajšnjim rešil Vidra, da ni postal žrtev tatov. Prišla sta bila namreč dva tatova, ki sta hotela vlomiti na dolejškem kolodvoru v bulet. Zvesti pes ju je pa opazil, ter ju z lajanjem prepodil. Ko sta vlomiteljica odšla iz kolodvora, sta srečala Vidra in ga vprašala, kedaj da gre vlak v Rudolovo. Vider jima je povedal, vendar se mu je pa zdelo čudno, zakaj da pes tako laja. Ko je prišel domov je opazil na vratih, da sta tatova poiskovala vlomiti. Šel je takoj za njima, toda tatova sta mu bila izginila že izpred oči.

lj **Zgradba poslopja II. državne gimnazije.** V ta namen bo dne 28. t. m. komisijonala obravnava na bivšem del Cottovem stavbišču.

lj **Drzna tatvina.** Predvčerajšnjim je prišla v nek tukajšnji hotel neka drzna tatica M. T. in šla v sobo nekega gospoda ter mu med njegovo odsotnostjo ukradla z mize dva zlata prstana, vredna 110 K. Policija je tatico izsledila, vendar ji je pa dotični gospod čim odpustil, ker se je izgovarjala, da se je z njim samo šaljila.

lj **Predpustna zabava planincev.** S svojimi pripravami za drugi planinski ples je dospel osrednji odbor „Slovenskega planinskega društva“ do bližnjega uresničenja svojih idij. Že sta slikana velika prospekta, katera predoe na glavnih dveh stenah Sokolske dvorane Triglavski ledenik in pa le ta obdajajoče pogorje, kar poda oboje scenijske slike mogočnega vtisa. Slikanje to katero je izvršil po skici gosp. Henrika Ullricha gledališki mojster g. Louis Waldstein, zbudi onim, kateri so že bili na Triglavu, ljube spomine, onim pa, kateri še niso bili na vrhu Triglava, poda priliko, da se seznanijo z veličastno panoramo, katera vabi turista v sinje višave. Vso dvorano se opremi s skalovjem, katero bo oživljal sveži mah, bršljan in robida in preskrblj se tudi, da oživi slikoviti alpski prizor tudi njemu primerno živalstvo. Vsekako ne sme manjkati nič, kar dopolni v celoto uzadovoljivi vtis, katero spravi obiskovalca v dobro razpoloženje. Za posestnika planinskega pogorja bo dobro in najbolje skrbjeno v varnih zavetiščih in kočah, kate-re pripravi odbor, da najde v njih turist prijazno sprejetje in gostoljubno postrežbo. Saj se priredi ples v enakem zlogu, ob kakršnem je uspel nepozabljeni še prvi iz l. 1903. Le še bolje bo preskrbljeno za udobnost občinstva, ker se privzame to pot še prostrano kegljišče Narodnega doma, v katero bo zvalilo poživljenje po nemotenem družbinskem veselju one, ki so opravičeni, zahtevati posebno komoditeto. Na kegljišču kakor tudi na galeriji se izpostavite ekspoziture vinaren, katerih oskrbo opravi damski komitej.

lj **Za kruhom.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 116 Kranjcev in 36 Macedoncev.

Iz brzojavk.

Dunaj, 24. januarja. Mladočeški poslanec Fort se je izjavil za večino, v kateri bi bili Cehi, Nemci in Poljaki kot enakovredni činitelji. Le tako bi se doseglo premirje. (In Jugoslovani?)

Dunaj, 24. januarja. Ruski poslanik Urusov v Rimu je prestavljen za poslanika na Dunaj.

Essen, 24. januarja. Število stavkujočih se krči. Stavkujoči hočejo vztrajati do skrajnosti.

Carigrad, 24. januarja. Vesti, da je sultan obolel, niso resnične.

Dunaj, 24. januarja. Vlada bo še pred veliko nočjo predložila nov obrtni red. Poslanci zahtevajo, naj hitro predloži tudi tiskovni zakon in invaliditetno ter starostno zavarovanje.

Telefonska in brzojavna poročila.

Revolucija na Ruskem.

Moskva, 25. jan. (K. u.) Povsod je stavka. V tiskarnah so jo izsilili. Zbirajoče delavce razpršujejo kazaki. Knez Galicin je zopet izvoljen za mestnega glavarja.

Peterburg, 25. jan. Vsa vseučilišča so zaprta. Dijaki so se izjavili solidarnim z delavci in pravijo, da ne marajo studirati toliko časa, dokler se politične razmere ne spremenijo. Petrolej se še vedno ne sme nikjer prodajati. Vse take prodajalnice so zaprte. Prebivalstvo žge sveče.

London, 25. januarja. Gapon je poslal ruskim vojakom pismo, ki se razdeljuje v tisočih eksemplarih. V pismu pridiguje Gapon „sveto vojsko“ ter pravi, da odvezuje vojske od prisege zvestobe.

Peterburg, 25. jan. (K. u.) Carski ukaz določa, da se ustanovi mesto generalnega peterburškega guvernerja, ki mu bo podrejeno mesto in guvernement Peterburg. Imel bo pravico poklicati na pomoč vojaštvo, potem bo imel vse pravice notranjega ministra, z ozirom na potrjenje vodstva komunalnih oblastev, pravice zemstev, cenzuro, skrb za vzdrževanje državnega reda, javnega varstva in pravico izгона. Trepov je imenovan za gen. guvernerja.

Peterburg, 25. jan. (K. u.) Car se je zahvalil novoimenovanemu peterburškemu generalnemu guvernerju, Trepovu, zaradi njegovih dosedanjih zaslug. Trepov je znan po svoji železni pesti.

Peterburg, 25. januarja. Car je dal Trepovu prosto roko, da napravi v Peterburgu red. Trepov se je nastanil v zimski palači. Posvetoval se je ondi z generali, ki so že določili četam stališča. Na delavce izide proklamacija, ki jih bo pozvala k miru in k delu. Vsi vojaški in policijski šefi so pozvani popoldne zopet k Trepovu.

Dunaj, 25. januarja. Včeraj ves dan je bilo rusko poslaništvo zastraženo od policije, kakih 100 mladih ljudi je hotelo demonstrirati, a so bili prepodeni. Socialnodemokratska stranka sklicuje protestni shod za nedeljo. Z uredništva „Arbeiterzeitung“ visi rdeča, črna obrobljena zastava.

Peterburg, 25. jan. Finančni minister je sprejel deputacijo delavcev, katero je svaril pred političnimi zahtevami, obljubil pa je delavcem materijelno zboljšanje. Deputacija je obljubila pregovoriti delavce, naj se vrnejo k delu. Res se je izjavilo nekaj delavcev, da bi radi delali.

Peterburg, 25. jan. Skladišča so zaprta. Bati se je, da bo železniški promet še bolj oviran. Spalni vozovi so že izven prometa. Promet blaga je jako oviran radi transportov polkov iz raznih krajev Rusije v Peterburg.

London, 25. jan. V Odesi so bili danes zjutraj nemiri. Mnogo vojaštva je nastopilo. V Vilni je začelo stavkati mnogo delavcev. Bojev ni bilo.

Pavia, 25. jan. Občinski svet pozdravlja rusko ljudstvo v boju proti carstvu. Istotako dijaštvo v Boloniji, ki je demonstriralo na ulicah.

Berolin, 25. jan. Listi poročajo, da je Pobjedonoš čev zastrupljen in da umira.

Kovno, 25. jan. (K. u.) Vse tovarne so ustavile delo. Zvečer so bile tovarne zaprte. Mir se ni kalil.

Rim, 24. jan. Tu so razširjene vesti, da je na ruskem Poljskem razdrtih več mostov.

London, 25. januarja. (K. u.) „Daily Express“ poroča, da je anarhistički vodja

Pernikov došel iz Genfa sem; zvečer je odpotoval dalje na Rusko.

Rim, 25. januarja. Dopisnik socialističkega „Avanti“ poroča, da mu je rekel liberalni B. Orson: Položaj je jako važen a prezgodaj je govoriti o revoluciji, ker se vojaštvo še ni združilo z revolucionarji in je carska straža kruto odbijala demonstrante. Revolucionarji so se izkazali, a vojaštvo je odpovedalo. Francija simpatizira z Rusi, s carjem pa ne.

Moskva, 24. januarja. Vodje soc. demokratov, več pisateljev, med njim Maksim Gorki, so a retirani.

Pariz, 25. januarja. „Matin“ poroča iz Peterburga, da je ondi še vedno splošna panika in da druhal ropa prodajalne, drugi listi pa poročajo, da danes ni bilo spopadov.

London, 25. jan. Včeraj so stavkujoči iz Kolpina šli v Carsko selo, da oddajo carju prošnjo. Bilo jih je 25.000. 10 km od Kolpina jih je ustavilo vojaštvo, močnejši oddelek pehote in pol baterije, ki jih je pozvalo, naj gredo nazaj. — Delavci so pa šli naprej prav pred nastavljenimi puškami vojakov. Vojaštvo je oddalo več strelcev, ki so podrli cele vrste delavstva, ki je bilo čisto neoboroženo. Ostali so bežali nazaj, in vojaštvo jih je preganjalo do Kolpina. Tam so jih obkolili in streljali dalje nanje. Višji častnik je izjavil, da je pri tem krvavem delu poginilo veliko število ljudi.

Peterburg, 24. januarja. Car se je odločil, da sprejme deputacijo 12 delavcev. Deputacija je odpotovala, spremljana od vojaštva proti Carskemuselu.

Dunaj, 25. januarja. Državni zbor je pričel danes reševati 14 nujnih predlogov, katere češki radikali in Vsenemec Breiter niso hoteli umakniti. Najprej so se vsled zahteve Klofačeve dobesedno čitale došle vloge, potem se je pričela razprava o spremembi § 8. obrambnega zakona. Razprave predlagatelj jako podaljšuje, ker zelo dolgo govore, zato se ne ve koliko sej bo potreba, da bodo rešeni vsi nujni predlogi. Po seji se vrši zopet seja načelnikov strank, da se dogovori, kako bi se okrajšale razprave. V gosposki zbornici se je danes predstavil Gautsch z novimi ministri. Podal je ravno tako izjavo, kakor v drž. zboru, dostavil je le še posebno prošnjo za podporo.

Dunaj, 25. januarja. Slovenski katoliško-narodni poslanci so danes predložili vladi disciplinarno pritožbo proti kranjski deželni vladi radi krutega kršenja pravice povedom občinskih volitev v Kamniku.

Dunaj, 25. jan. Dr. Lueger je imel včeraj na Dunaju govor, v katerem je dejal, da je revolucija na Ruskem sad židovskih spletk. Tako je bilo pri vseh revolucijah, da končno židje oropajo krščansko ljudstvo.

Dunaj, 25. jan. Mladočehi so predlagali v drž. zboru dostavek k § 152. kaz. reda, da ne bo mogoče urednike časopisov prisiliti k pričanju.

Berolin, 25. jan. V Parizu da februarja meseca „Crédit Lyonnais“ Rusiji posojilo 3.000.000 frankov za 7 let po 5%.

Dunaj, 25. januarja. Obravnave radi trgovske pogodbe med Nemčijo in Avstrijo so bile danes ponoči končane.

Pulj, 25. januarja. Pri obč. volitvah so v II. razredu dobili Hrvatje 18, socialisti 37, Rizičiji 110 glasov.

Zagreb, 25. januarja. Hrvaški skladatelj Kuhač je odlikovan z redom železne krone III. razreda.

Trst, 25. januarja. Tu je umrla o. kr. car. eficijalu g. Karlu Nachtigallu hčerka Lizi.

Peterburg, 25. jan. „Nov Vremja“ piše: „Vojsko v vzhodni Aziji bomo tako dolgo nadaljevali, da bomo zmagali.“ Mnogi upajo, da se bo sedaj Kuropatkin, ako ima dovolj vojaštva, odločil za velik napad in bo poizkušal doseči zmago, da tako razburjene duhove na Ruskem nekoliko pomiri.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Podavina v 24. urah v mm.
24	9. zveč.	748'2	-13'6	sl. jug.	jasno	
25	7. zjut.	747'3	-16'7	sl. jvzh.	megla.	0.0
	2. pop.	745'2	-5'7		jasno	

Srednja včerajšnja temp. -14'5°, norm. -2'19°.

Društvo tiskarjev na Kranjskem naznanja žalostno vest, da je umrl njega večletni član, gospod

Ivan Ev. Šuber
črkostavec

danes, dne 25. januarja ob 3/4 na 2 zjutraj, po dolgotrajni in mučni bolezni, v 26. letu svoje starosti.

Truplo nepozabnega rajnika se bode preneslo v četrtek, dne 26. januarja ob 1/4 na 5 popoldne, iz hiše žalosti na Žabjaku št. 5 na pokopališče k sv. Krištofu. 141

V Ljubljani, 25. jan. 1905.

Bodi mu časten spomin!

Potrta globoka žalost naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem pretužno vest, da je gospod

Josip Antončič
duhovnik v pokoju

sinoči ob pol sedmi uri po zelo dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, v dobi 32. let, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega pokojnika se vrši v četrtek, 26. januarja, ob 4. uri popoldne iz Leonišča, Zalokarjeva cesta.

Umrlega priporočamo v pobožno molitev. 140

Ljubljana-Št. Vid pri Zatični, 25. jan. 1905.

Rodbina Antončič.

Tužnim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znanem, da je naš iskreno ljubljeni sin in brat gospod

Valentin Korče

danes, dne 25. t. m., ob polu eni uri zjutraj po kratki mučni bolezni v dobi 16. let mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se bode vršil v petek dne 27. t. m., ob 10. uri popoldne iz hiše žalosti na župnijsko pokopališče v Hotedrščici.

Sv. maše za dušnice se bodo darovale v župnijski cerkvi.

Hotedrščica, 25. jan. 1905.

Uršula Korče mati.

Ana, Alojzija in Antonija sestre.

Hiša s sadnim vrtom

na Dobravi ob državni cesti, 8 km od Ljubljane, pripravna za rokodelce, kateri izdelujejo za v Ljubljano, se proda za gl. 1400. Naslov pove upr. tega lista.

Št. 173

o. š. sv.

Razpis o oddaji šolske stavbe.

V svrhu oddaje zgradbe novega šolskega poslopja v Radečah pri Zidanem mostu bosta se v torek dné 28. februarja t. l. ob pol 2. uri popoldne v občinski pisarni v Radečah vršile dve ofertni obravnavi za nastopni skupini del.

I. Skupina del, ki se oddajo le skupno enemu podjetniku, obsega:

1. zidarska in težaška dela	20.521'40 K
2. kamnoseška dela	1.392'22 "
3. tesarska dela	6.576'61 "
4. kleparska dela	1.520'68 "
5. železje	1.620'13 "
6. lončarska, slikarska in druga dela	2.825'53 "
7. ograja	1.838'— "

skupaj . . . 36.294'67 K

II. Skupina del, ki se oddajo skupno le obrtno opravičenemu mizarskemu mojstru kot podjetniku, obsega:

1. stavbena mizarska dela, okovanje, lik in steklo	4.388'95 K
2. notranja šolska oprava	2.642'19 "

skupaj . . . 7.031'05 K

Varščina znaša od I. tritisoč (3000) kron in za skupino od II. sedemsto (700) kron.

Ponudbe s priloženo varščino iz sicer za vsako skupino posej vložiti je do vstevšega 27. februarja t. l. **pri o. kr. okrajnem šolskem svetu v Krškem.** Na poznejše vlozene ponudbe se ne bode oziralo.

Načrti, troškovniki in stavbeni pogoji razgrnjeni so pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Krškem do dneva ofertne obravnave na splošni vpogled.

Krajni šolski svet v Radečah

dné 22. januarja 1905.

137 1—1

Št. 153

o. š. sv.

Razpis o oddaji šolske stavbe.

V svrhu oddaje nove stavbe šolskega poslopja v Kostanjevici bosta se v soboto dné 25. februarja t. l. ob 11. uri dopoldne v občinski pisarni v Kostanjevici vršile dve ofertni obravnavi za nastopni skupini del.

I. Skupina del, ki se oddajo le skupaj enemu p. odjetniku, obsega:

1. zidarska in težaška dela	34.192'37 K
2. kamnoseška dela	2.011'55 "
3. tesarska dela	12.135'28 "
4. kleparska dela	2.171'99 "
5. železje	4.049'32 "
6. lončarska dela	2.950'— "
7. slikarska dela	1.643'09 "
8. raznovrstna dela	670'— "
9. napravo vodnjaka, drvarnice in ograje	3.004'06 "

skupaj . . . 62.827'66 K

II. Skupina del, ki se oddajo skupaj le obrtno opravičenemu mizarskemu mojstru kot podjetniku, obsega:

1. mizarska dela, okovanje, steklo, like in pokladanje parket	11.732'19 K
2. notranja šolska oprava	3.117'40 "

skupaj . . . 14.849'59 "

Varščina znaša za skupino ad I. šesttisoč (6000) kron in za skupino ad II. entisoč (1000) kron.

Ponudbe s priloženo varščino in sicer za vsako skupino posej vložiti je do vstevšega 24. februarja t. l. **pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Krškem** in se na poznejše ponudbe ne bode ozir jemalo. Načrti, troškovniki in stavbeni pogoji razgrnjeni so pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Krškem do dneva ofertne obravnave na splošni vpogled.

Krajni šolski svet v Kostanjevici

dné 22. januarja 1905.

136 1—1

Št. 171

okr. š. sv.

Razpis o oddaji šolske stavbe.

V svrhu oddaje stavbenih del pri pritličnem šolskem poslopju v Bušechi vasi pri Kostanjevici, koje se ima radi razširjenja šole za eno nadstropje vzdigniti, bode se v soboto dné 25. februarja t. l. ob 2. uri popoldne v občinski pisarni v Kostanjevici vršila ofertna obravnava.

Stavbena dela vstevši šolsko opravo in napravo vodnjaka, proračunjena na

14.600 kron.

Varščina znaša 1400 kron. Ponudbe s priloženo varščino vložiti je do vstevšega 24. februarja t. l. **pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Krškem**, kjer so tudi do dneva ofertne obravnave razgrnjeni načrti, troškovnik in stavbeni pogoji na splošni vpogled.

Krajni šolski svet v Bušechi vasi

dné 22. januarja 1905.

138 1—1

Gospodične

katero se žele izobraziti v šivanju in krojnem risanju sprejema

Franja Jesih, Ljubljana

119 Stari trg šte. 28. 10-2

Franc Stupica,

Ljubljana, Marije Terezije cesta 1,
v Ančnikovi hiši poleg Figovca.

Priporoča slamoreznic, mlatilnic, čistilnic, gepeljne, preše za grozdje in sadje, pluge in brane najboljšega izdelka ter samokolnice. Dalje: Sesalke za vodo in gnojilce, pocinkane, asfaltirane in svinčene oevi za napeljavode, razne tehtnice z uteži, štedilnike vseh vrst, kuhinjsko opravo, nagrobne križe, nakoval, privijake, žage, kotle za klajo in žganje.

Portland in Roman-cement, železniške šine in traverze, poljski maveo.

Mizarsko, tesarsko in ključavničarske orodje ter vse druge v železno stroko spadajoše predmete.

Velika zaloga vedno svežega špe-
676 52—40 ceriljskega blaga.

125 3—2 **Jedor išče**

za majski termin lepo,
večje stanovanje v novem
zračnem delu mesta Ljub-
ljane, naj povpraša za na-
slov v našem upravnistvu.

Pijte

Klauerjev

„Triglav“

najzdravejši vseh likerjev.

5441 50—131

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Svetovno znamenita fotoplastiška
po naravi resnična potovanja.

V četrtek, dne 26. januarja,

Zadnji dan razstave

rusko-japonskega bojišča

Port Artur in Koreja.

Samo 2 dni

v petek 27. in v soboto 28. januarja.

Divno potovanje

139

iz Mödlinga
v Baden.

Razstava se ne ponavlja.

Za šole in društva znižane cene.

Odprto vsak dan od 9. ure zj. do 12. in od 2. pop. do 9. zvečer

1122 100—60

Zahtevajte

brezplačno in franko

moj ilustrovani cenik z več

ko 600 podobami

ur, zlatega in sre-

brnega blaga

in godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna za ure in izvozna trgovina

Most št. 955, Celško

Prava tovarna, lik. remontir-ura s sidro,
t m. oskopi patent v trpečnem futralu
in jelenovega usnja s eleg. veržico in sik-
lja in privetkom, komad

gld. 2'50.

Ljudska pesmarica

za nabožno eno- in dvoglasno
petje v cerkvi, šoli in doma

Je izšla in obsega na 200 straneh do
80 najbolj priljubljenih pesmi, kratke
mašne molitve in trojne litanije.

Cena:

mehko vezana 60 vin., lično v platno
z rudečo obrezo 1 K, šagrin-platno z
zlatno obrezo 1 K 40 vin. — Po pošti
10 vin. več.

Izšlo je tudi „Spremljevanje k
ljudski pesmarici“. Dobi se samo
vezano in stane 4 K. — Po pošti 30 v. več.

Naroča se v prodajalni Katoliškega
tiskovnega društva v LJUBLJANI.

„Ljudska pesmarica“ naj bi našla pot
v vsako krepkosto družbo, v vsako
družino!

„Ljudska pesmarica“ je odobrena in
priporočena od petih knezoškofjskih
ordinarijatov.

Odlikovan

z zlato medaljo
na razstavi v Parizu l 1904

Dragotin Puc

tapetnik in preprogar
Dunajska cesta št. 18,

zvršuje vsa tapetniška in dekoracijska dela
in ima v zalozni vse v to stroko spadajoče
predmete lastnega izdelka. 884 37

kakor tudi pohištva prve kranjske mizarске
zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano.

Pozor!

Preseli se v začetku mesca februarja
dobro znana trgovina

M. ŽARGI

skupno do maja mesca v Židovske
ulice, prodajalo se bode pričnši z da-
našnjim dnem do preselitve po

izdatno znižani ceni,

nikdo naj ne zamudi ugodne prilike.
Zaloga raznega perila za moške in
ženske srajce, kravate, rokavice, klobu-
kov, modercev, predpasnikov in raznih
129 3-2 zimskih potrebščin.

Velika izbira potrebščin za krojače in
šivilje.

Odlikovan
z zlato kolajno in
časno diplomu
v Parizu.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 18.

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na velike svoje
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na havelke v naj
večji izbiri po najnižjih cenah

sebavitelj uniform avstrijskega društva železnih uradnikov

Št. 912

Razpis.

116 3-2

Podpisani deželni odbor razpisuje

službo okrožnega zdravnika

v Št. Vidu nad Ljubljano z letno plačo 1200 K in aktivitetno doklado 200 K.
Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru
do 20. februarja 1905.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko
državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter
znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bo le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki
bolnišnici.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 18. januarja 1905.

Po čudovito nizkih cenah se prodaja pri

I. Keber Ljubljana, Stari trg 9

1883 52-9

»Pri dobrem pastirju«

vse vrste manufakturno, sukneno, platneno in perilno blago, jagrovo
perilo, kravate, modrci itd. itd. — Potrebščine za krojače in šivilje.

Pri odkupu čez 10 kron dovolim še 5 % (procent) popusta ali skonte.

Založnik e. kr. drž. uradnikov.

Stanje vlog 30. nov. 1904:
čez 10 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,
sedaj: Kongresni trg
št. 2, I. nadstr.

Denarni promet 30. nov.
l. 1904: čez 42 milj. kron.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delav-
nik od 8. ure zjutraj do 1. ure po-
poldan ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ brez kakega odbitka, tako, da
sprejme vložnik od vsakih vloženih
100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. nov. 1904: K 10,586.128-74. Denarni promet do 30. nov. 1904: 42,500.883-08.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.
Za nalaganje po pošti so poštnehranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1904.

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

2047 15

Josip Jarc,
veleposestnik v Medvodah.

Odborniki:

Anton Belc,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polju.

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.

Francišek Leskovic,
zasebnik in blag. lj. pos.

Karol Pollak,
tovarn. in pos. v Ljubljani.

Greg. Slibar,
župnik na Rudniku.

Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor bogoslovja v Ljubljani.

Denar prihrani

kdor se obrne na nas pred nakupom registrirne blagajne

Garantujemo,

da prodamo boljšo blagajno in ceneje od vsake druge trvdke sveta. — Po dopisnici naj se
zahteva uzorce in navodilo, katero pošiljamo zastonj.

Prima-blagajne za vsako ceno od 65.— kron višje.

Obsežno patentovano zavarovanje. — Prikladno mesečno plačevanje. — National Cash Register C. o. Limited.
Dunaj I., Kärntnerstrasse 12.

83 3-2

Uzorno skladišče in zastop za Kranjsko KONRAD TIPPEL, Ljubljana, Wolfove ulice šte. 1.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri zrebanju pri izrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako zrebanje.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gosp. darstih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih 18 150-11

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Zitnik.

Tisk „Katoliške uskarne“ v Ljubljani.

Vsak dan sveže

pustne krofe

Slaščičarna

Jak. Zalaznik

Stari trg 21. Mestni trg 6.
Sv. Petra cesta 27.

33 10

97 4-2 Za

predpustne veselice priporočam:

Koriandoli, serpentine (papirnate kače),
koriandoli „granate“.

Za društva pri večjih naročilih
znižane cene

Tovarniška
zaloga papirja in
tvornica papirn. blaga
Jos. Petrič
Ljubljana

Istrska vina

lastnega pridelka,

== nova, ==

muškateljec, belo, rdeče in te-
ran. Specijaliteta: belo vino za sveté
maše.

Dubiva se edino-le pri pridelovalcu in
lastniku vinogradov Antonu Ferlan di
Giorgio, Rovinj Istra. 2053 20-14